

روزنامه ی تورنتو استار

26 جولای 2012 م

مترجم : پیکار پامیر

کانادا، بند آب (دهله) در قندهار را نیم کاره رها کرده است

روزنامه ی انگلیسی زبان تورنتو استار، گزارش مفصلی را در مورد بند آب (دهله) در ارغنداب قندهار و مشکلات ناشی از آن را که به قلم "پال واتسن" خبر نگار روزنامه ی مذکور نگاشته شده، به نشر رسانیده است که اینک، ترجمه ی فارسی در ی آن را تقدیم خواننده های گرامی مینمایم:

"کانادا تصمیم داشت آب این بند را بمنظور آبیاری زمین های دهقانان افزایش دهد، اما سرانجام، کار این پروژه را نا تمام رها کرد. زیرا کانادا مأموریتش در قندهار را قبل از اكمال این بند آب، پایان بخشیده و آنرا برای اردوی امریکا سپرد. فوران آب این بند، برای آبیاری هزاران جریب زمین در دشت های لامزروع مهم بوده اساس اقتصاد قندهار را تشکیل میدهد.

"ستیفن هارپر" صدراعظم کانادا اظهار داشته است که اعمار بند (دهله) یکی از سه پروژه ی عمده ی این کشور مانند (اعمارمکاتب، واکسین پولیو برای کودکان و قابل استفاده ساختن آب دریای ارغنداب) بوده و این کشور، مبلغ پنجاه ملیون دالر را قبل از آنکه سربازانش درخزان گذشته منطقه را ترک کنند، به مصرف رسانیده است.

درگزارش منتشر شده آمده است که: "یک بخش این پول برای قراردادی های تأمین امنیت و غیره بمصرف رسیده است که اوتاوا (حکومت مرکزی) نمی خواهد آنرا افشا نماید. منابع رسمی افغانستان اظهار میدارند که ملیونها دالربودجه ی اختصاصی این بند آب، برای کمپنی های امنیتی و مقاصد دیگر ضایع شده، بدون آنکه کار به آخر رسیده

باشد. افغانها میخواهند دیوار های بند مذکور بلند تر ساخته شود تا بتواند آب بیشتر را ذخیره نماید. "

در گزارش، از قول " مارک ری" رییس امور عامه ی بخش انجیری ارتش امریکا آمده است که : " کانادایی ها باساز پلان دو مرحله یی خویش ، میخواستند دیوار های بند را بمنظور ذخیره ی آب بیشتر، تا پنج الی هشت متر بالا ببرند ؛ اما آنها (کانادایی ها)، بخش دوم پلان شان را بدون آنکه به پایه ی اکمال برسانند، رها کردند. متعاقباً، ایالات متحده ی امریکا مخارج و تداوم کار را بعهده گرفتند. "

گزارشگر روزنامه ی تورنتو استار متذکر میشود که : " اوتاوا {حکومت مرکزی} طی صدور بیانیه یی پیرامون این پروژه ، از موضوع تعمیر بیشتر بند (دهله) چیزی نگفته است . " همچنان از قول " بیف اودا" وزیر همکاریهای بین المللی کانادا گفته شده که وی در سال 2009 میلادی اظهار داشته بود " ساختمان و تعمیر بند دریای ارغنداب (دهله)، در سال 1950م توسط انجیر های امریکایی صورت گرفته و کار ترمیمات آن تا سال 2011 میلادی پایان خواهد یافت. "

گزارشگر روزنامه علاوه میکند که : " جولین فونتنو، وزیر جدید امور انکشاف بین المللی حکومت " هارپر" ، طی یک مصاحبه یی که به تاریخ چهاردهم ماه جولای با مجله ی " امبسی " انجام داد ، موضوع مربوط به ادعای کم کاری در پروژه ی بند آب " دهله " را بچه گانه و نا پخته خوانده اضافه نمود که این ، واقعاً نا منصفانه است ... شما چگونه در برابر ملت و مملکت مان ، معترض هستید؟ در برابر خدمات ما که در سایر گوشه های جهان قابل ستایش و ممنونیت تلقی میشود. ادعا ها مبنی برشکایت علیه خدمات کانادا، در قبال آنچه بعنوان خدمات انکشافی که ما در اطراف جهان انجام میدهیم، کاملاً دور از شکرگزاری است . "

راپور منتشره علاوه میکند که " مؤسسه ی سی. آی. دی . ای یک تیم مطالعه و بررسی پیرامون بند دهله را در سال 2007 میلادی در ارتباط نیاز های آبیاری و زراعتی { به

قندهار { فرستاد و تیم مذکور راپور مفصل مطالعاتش را طی چهارصد و بیست و یک صفحه تحت عنوان " ماموریت بررسی تکنیکی " تهیه نمود که در آن، امکان و زمینه ی انکشاف و افزایش آب برای آبیاری گنجانیده شده بود. تیم متذکره همچنان نوشته بودند که هفتاد در صد آب بند دهله در هر سال به هدر میرود. یعنی شکسته گی و سوراخ هایی در کانال چند صد کیلو متری این بند بوجود آمده بود که آب را بجای آنکه زمین های زراعتی اطراف را آبیاری کند، ضایع مینمود. .. تیم مطالعاتی، ترمیم شکسته گیها و جلوگیری از ضیاع آب را در اولویت قرار داده و قسماً، اعمار دیوار های اضافی را نیز زیاد آور شده بود. .. " ری " از طرف انجنیران ارتش امریکا میگوید، قبل از آنکه مؤسسه ی سی. آی. دی. ای ، قندهار را در خزان گذشته ترک گوید، با آنها در باره ی آب دریای ارغنداب و سیستم آبیاری بگونه مختصری بحث بعمل آمده بود. این مؤسسه ، حاصل مطالعاتش را بما تحویل داد که در آن پروبلم سهمیه ی آب نشانی شده بود. حال ، تلاشهای جانب امریکا غرض رفع مشکلات تکنیکی این بند، مخارج یکصد تا دوصد و پنجاه ملیون دالر را ایجاب مینماید؛ آنها در صورتیکه اگر مقدار هفتاد و پنج ملیون دالر آنرا حکومت افغانستان پرداخته و تصمیم بگیرد از سه تا پنج متردیگر بر ارتفاع دیوارهای بند افزوده شود. هرگاه کار این پروژه، مطابق به پلان ادامه یابد و در عین حال، نقش امریکا در افغانستان پایان یابد، مسوولیت شکست دادن طالبان و متحدان آنها بدوش ارتش و پولیس این کشور می افتد و واشنگتن، از قبل به فرا خوانی سربازانش آغازیده و تا آخر سال 2014، تعداد معدودی از این نیرو ها باقی خواهند ماند. ...

راپور از قول منبع انجنیران ارتش امریکا می افزاید : " انجنیران ارتش امریکا همین اکنون دو طرح دارند: اول اینکه قرارداد مورد نظر را به امانت بگذارند و یا مدخل ذخیره ی آب را ترمیم نموده کار را پایان بخشند. اما پرداختن به ساختمان طرح اول، تا سال 2015م شامل برنامه ی کاری ما نیست. زیرا تا آنزمان، اکثریت نیرو های امریکایی و سایر نیرو های خارجی ، افغانستان را ترک خواهند گفت. کار افزایش به ارتفاع پنج متر بر دیوار بند هم تا بهار سال 2013م ملتوی می ماند، یعنی تا آن زمان

که بودجه ی مورد نیاز آماده شود. در آن صورت، اتمام این بخش از پروژه، مدت بیست و هفت ماه را احتوا خواهد نمود. کارتوسیع ذخیره گاه بند البته تا سال 2016 ادامه خواهد داشت، در عین حالیکه افغانها از یک جنگ داخلی دیگر هراسناک هستند. ..ما از آینده ی نیرو های بین المللی تأمین امنیت آگاهی داریم و از مالکان اصلی محل میخواهیم بما اطمینان دهند که امنیت و مصونیت ساختمان بند تأمین خواهد .

دربخشی از گزارش آمده است که " پرویز نجیب " از قول " توریالی ویسا " والی قندهار گفته است که منابع رسمی کانادا، بخش عمده ی بودجه ی این بند را در راه های غیر ضروری مانند امور امنیتی و پروسه ی آموزشی بمصرف رسا نیده اند. " پرویز نجیب " همچنان گفته است که وی با کارمندان رسمی مُلکی و نظامی کانادایی ها از نزدیک کار کرده ، ولی آنها هیچگاه با او در مورد پلان کاری خویش مانند پاک کاری کانال ها، ترمیم لوله های آبرسانی ، دروازه ی بند و نیز آموزش زارعین در جهت نوع استفاده از آب بحث نکرده اند. مقامات حکومتی به شمول والی قندهار، همیشه بخاطر وجود ضعف در کار این پروژه ، ابراز نگرانی کرده اند. .. از ده تا پانزده ملیون دالرتتها برای کمپنی امنیتی بمصرف رسیده که پول هنگفتی است . ما به مراتب از کارمندان کانادایی پرسیده ایم که آیا شما در کشور تان هم به همین شیوه کار میکنید؟"

در راپور منتشره ، از قول " شیر محمد عطایی " رییس پروژه ی آبیاری ارغنداب که با کانادایی ها یکجا کار میکند، گفته شده که وی چندین مرتبه از آنها تقاضا بعمل آورده است تا ساختمان موجوده بند را تا پنجاه متر {طول} و پنج متر {عرض} گسترش دهند. " عطایی " افزوده است که او از کانادایی ها خواهش نمود تا یک بند دیگر بسازند؛ زیرا بند موجوده تا سی سال دیگر ، فرسوده خواهد شد ، اما آنها گفتند که " چنین کاری امکان ندارد" . باز از آنها تقاضا کردیم تا سطح ارتفاع بند را افزایش دهند، مکرراً گفتند که پرداختن به چنین کاری، از نظر مالی گران تمام میشود. عاقبت ،

آنها تصمیم گرفتند تا برخی از کار های کوچک ترمیماتی مانند پاک کاری کانال ها را انجام دهند وبس. ضمناً به ما گفتند که ساختمان بند جدید، شامل پروژه بزرگی است که بالای آن در آینده کار خواهند کرد. "

گزارشگر روزنامه ی مذکور علاوه میکند که " یکی از سه پروژه یی را که ستیفن هارپر (صدر اعظم کانادا) در زمره ی اولویت های کاری خویش قرار داده بود، به پایان رسانیدن ترمیمات همین بند آب بود که حال بدوش امریکایی ها افتاده است. . . .
زارعین قندهاری و منابع رسمی افغانستان متحیر هستند که چگونه کار این پروژه ی آبیاری، از سال 2001 که امریکا و متحدان آن به اشغال افغانستان پرداختند، تا حال به پایه ی اکمال نرسیده است ؟ "

در راپور گنجانیده شده است که آنها (افغانها) شکایت دارند که این ، یکی از پروبلم های بزرگی است که رفع آن، سالها ملتوی مانده و گمکهای خارجی در اثر موجودیت فساد ضایع گردیده است. یا بعباره ی دیگر، ولایت قندهار هنوز به کمبود زیربنای اقتصادی مواجه است که باید از مدرک مساعدتهای خارجی مرتفع گردد. "

"ری" اظهار داشته است که گزارش تورنتو استار، در واقع تلاشهای جانب کانادا مبنی بر رفع کمبود دیرینه ی آب بند " دهله " را، با آنکه اطمینان داده شده که پروبلم عمده ی آن از طریق کمکهای خارجی رفع خواهد گردید، دچار تردید میکند. در حالیکه

کانادایی ها خدمات زیاد را با تحمل زیان های جانی انجام داده اند تا سیستم آبیاری ولایت قندهار را بهتر بسازند. "

یادداشت مترجم : به اعتقاد ما، تنها مشکل ساختار بند " دهله " و رفع نیازمندیهای زراعتی ولایت قندهار نیست که ظرف یازده سال تمام، یا رفع نشده و یا نیمه کاره رها گردیده است . بلکه صد ها پروژه ی عام المنفعه ی دیگر را که باید کشور های ذیدخل در قضیه ی افغانستان ، بخصوص، متخصصین کشور های غنی و پیشرفته ی جهان طی یازده سال گذشته رویدست می گرفتند، متأسفانه نگرفتند. در ترمیم یا احیای صد ها بند و انهارو پروژه های دیگری که در نتیجه ی جنگهای خونین سی ساله یا ویران شدند و یا از کار افتادند، اقدامی انجام ندادند و درد و غم مردم افغانستان نه تنها برای همسایه های شرقی- غربی ما زمینه ساز سؤاستفاده های ناجایز سیاسی و اقتصادی و استخباراتی گردید، بلکه چهل تا پنجاه مملکت غربی و شرقی را تحت نام کذایی " بازسازی و کمک و ... " ، آماده ی تجاوز و تداخل در امور هستی ملی ما نمود. چنانکه همه ی آنان دست و آستین را بگونه ی آشکارا بخاطر سؤاستفاده های مختلف و بهره برداری های ناجوانمردانه ی سیاسی و نظامی و اطلاعاتی و ... بالا زدند. این همه دخالتها ، بهره برداری ها و ندانم کاریها ی خارجی ها البته در عدم یک دولت مردمی و دلسوز و نبود دولتمداران آگاه ، وطنپرست و با صداقت صورت گرفته و میگیرد.

چون نقش پا ز بسکه نگون بخت فطرتیم مژگان نمیشود به تماشای ما بلند.

(پایان)